

Jaarverslag 2021

STICHTING VOEDSELBOS MAASLAND

Stichting Voedselbos Maasland - Januari 2022

<https://voedselbosmaasland.nl/>

Inleiding

Dit is het eerste jaarverslag van Voedselbos Maasland. Kees van der Vaart en Annelies Lapré zijn de initiatiefnemers van het voedselbos en dit initiatief heeft in 2021 concreet vorm gekregen. Het voedselbos ligt aan het einde van het Doelpad op drie aaneengesloten percelen met een totale oppervlak van ruim 2 hectare. Staatsbosbeheer is de eigenaar van de grond en draagt de voedselbosbouw een warm hart toe. Staatsbosbeheer heeft de grond voor de aanleg van Voedselbos Maasland daarom gratis beschikbaar gesteld.

Stichting Voedselbos Maasland heeft als belangrijkste doelen het verbreden en delen van kennis over andere vormen van voedselproductie en dat te doen in samenwerking met verschillende doelgroepen. Dat doen we door het ontwikkelen en in stand houden van een voor iedereen toegankelijk voedselbos.

- We organiseren en faciliteren educatieve activiteiten over voedsel en natuur die bijdragen aan kennis over - en bewustwording van alternatieve vormen van voedselproductie.
- We bieden werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en stellen grond beschikbaar voor kleine gebruikstuinen aan mensen met een minimuminkomen.

We doen dat graag in samenwerking met andere verenigingen, instellingen en stichtingen en om deze doelen te realiseren vragen we bijdragen van fondsen, sponsors en overheden.

Dit jaarverslag beschrijft de belangrijkste activiteiten en gebeurtenissen van dit oprichtingsjaar.

In dit jaarverslag genoemde stukken staan deels op onze website, stukken die daar niet staan zijn op te vragen bij het bestuur (info@voedselbosmaasland.nl).

Formaliteiten

Oprichting stichting en benoeming bestuur

Op 12 juli 2021 is bij Notarishuis Van Stenis Maasland de Stichting Voedselbos Maasland opgericht en zijn de statuten vastgesteld. Het bestuur is op die datum als volgt benoemd:

- Kees van der Vaart - voorzitter
- Eva Langelaan - secretaris
- Michiel Engelberts - penningmeester

Er hebben zich in het bestuur geen mutaties voorgedaan.

Kamer van Koophandel en bankrekening

Stichting Voedselbos Maasland is op 12 juli 2021 ingeschreven in de Kamer van Koophandel, onder nummer 83379460.

Op 8 september 2021 heeft de Stichting een (zakelijke) V&S Rekening bij de RegioBank geopend.

Belastingdienst

Op 10 augustus 2021 heeft de stichting bericht ontvangen van de Belastingdienst dat de stichting geen aangifte hoeft te doen voor de omzetbelasting (btw), vennootschapsbelasting of loonheffing.

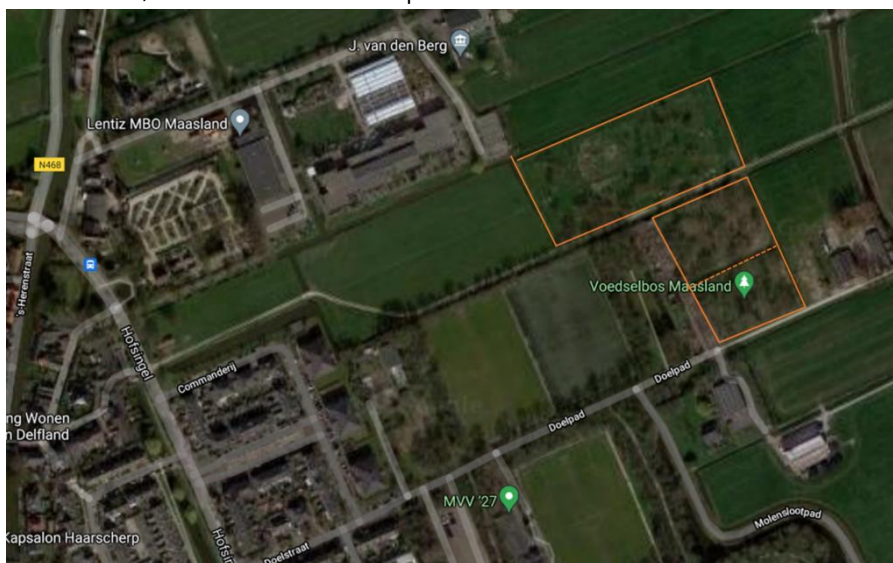
De Belastingdienst heeft de stichting vanaf 22 september 2021 aangemerkt als algemeen nut beogende instelling (ANBI). Giften aan de stichting zijn daardoor aftrekbaar voor de belasting.

Vergunningen

- Op 2 december 2021 heeft de gemeente Midden-Delfland toestemming verleend voor het vellen van houtopstanden ten behoeve van de aanleg van het voedselbos aan Doelpad te Maasland. Deze houtkap is nodig om (achterstallig) onderhoud uit te voeren.
- Op 9 december 2021 heeft de stichting bij de gemeente een vergunning aangevraagd t.b.v. de aanleg van paden, vlonders over de sloten, een waterpartij op de overgang naar de naastgelegen bouwlocatie en extra sloten binnen de percelen. Deze aanvraag is nog in behandeling.

Samenwerking Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer stelt een aantal percelen, van in totaal circa 2 ha, beschikbaar voor de ontwikkeling van het voedselbos. Op 10 augustus 2021 werd, op locatie, de bruikleenovereenkomst getekend; namens Staatsbosbeheer door Nick de Snoo en onze voorzitter Kees van der Vaart. Staatsbosbeheer ondersteunt het voedselbos van harte, stelt de grond om niet beschikbaar en betaalt de polderlasten. De stichting hoeft geen pacht te betalen, maar moet wel de percelen en de sloten daaromheen onderhouden.

Afbeelding 1 - Locatie Voedselbos Maasland (oranje kader)

Ontwikkelingen voedselbos

Omschrijving percelen

Aan het einde van de Doelstraat in Maasland ligt een drietal door sloten gescheiden perceeltjes met een totale oppervlakte van circa 2 hectare. De percelen zijn in eigendom bij Staatsbosbeheer. De perceeltjes zijn in de jaren 90 als "dorpsbosje" ingeplant met overwegend essen, elzen en eiken en in de randen struikvormers zoals hazelaar en vlier. Alle percelen zijn flink geraakt door de essentaksterfte. Twee jaar geleden heeft Staatsbosbeheer de zieke bomen omgezaagd. Op het noordelijke perceel is daardoor vrijwel geen opgaande beplanting overgebleven. Op de andere percelen zijn aanzienlijke open ruimten ontstaan. De randen van de twee zuidelijke percelen zijn wel redelijk goed ontwikkeld met overwegend eiken, elzen en hazelaar.

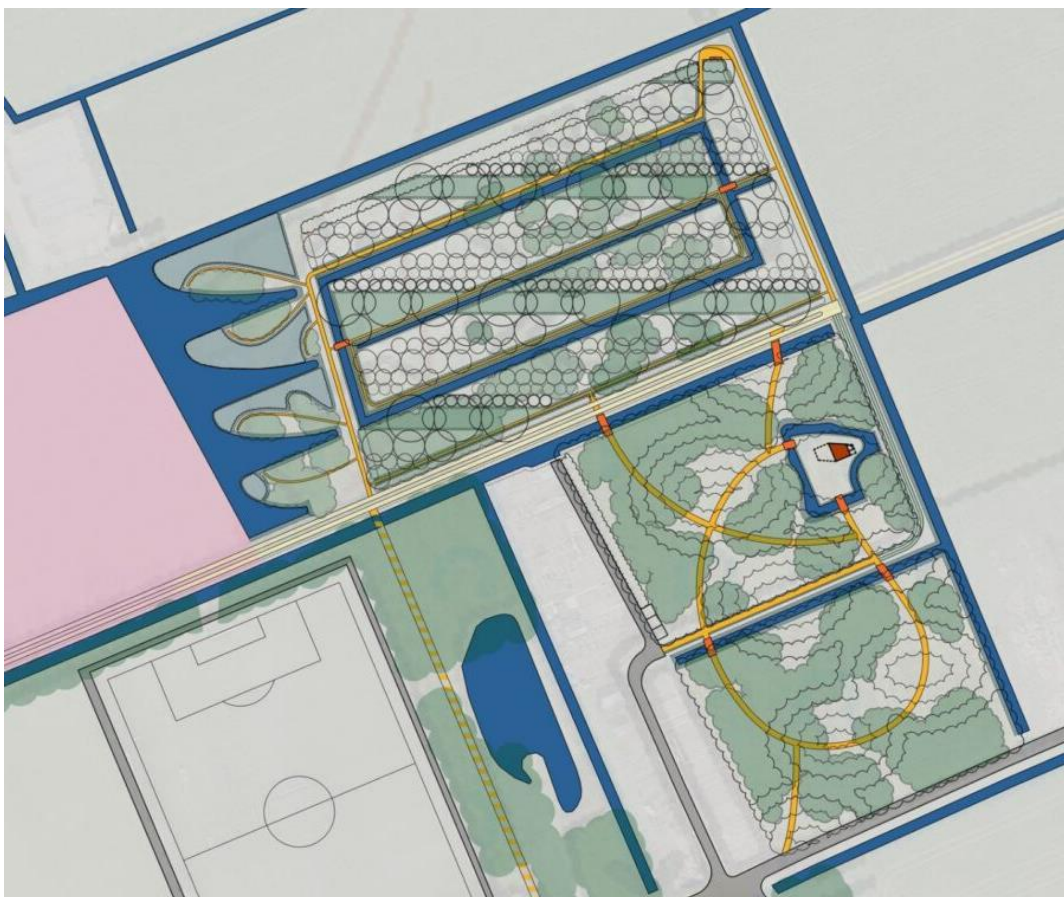
Projectplan

Om de ontwikkeling van het voedselbos concreet vorm te geven, heeft de stichting een projectplan opgesteld. Dit projectplan beschrijft de doelstellingen en geeft een toelichting op de inrichtingsplannen. Daarnaast beschrijft het de visie op ontsluiting, beleefbaarheid, informatie, educatie en participatie en geeft het inzicht in de realisatie en het beheer van het voedselbos. Een kostenplaatje is ook onderdeel van dit projectplan.

Ontwerp voedselbos

Landschapsarchitect Jelle Fekkes heeft op verzoek van het bestuur een ontwerp voor het voedselbos gemaakt. Het plan voorziet in een aanvulling van de bestaande beplanting en op beperkte schaal geleidelijke vervanging van delen van de bestaande beplanting door soorten die passen binnen een voedselbos. Dat zullen overwegend soorten zijn uit onze omgeving, maar ook enkele kansrijke soorten uit vergelijkbare klimaatzones binnen en buiten Europa zullen een plek krijgen in voedselbos. Naar verwachting zullen 3.000 tot 4.000 nieuwe bomen en struiken geplant worden. Door lage grondwallen aan te leggen, wordt een microklimaat gerealiseerd waar soorten geplant kunnen worden die het anders waarschijnlijk niet zouden redden. De benodigde grond wordt verkregen door plaatselijk sloten te verbreden en ook extra water te maken binnen de percelen.

De percelen die nu nog nauwelijks toegankelijk zijn en gescheiden zijn door sloten, worden met elkaar verbonden met eenvoudige paden en vlonders over de sloten. Hierdoor kan een rondgaande wandeling gemaakt worden. In het ontwerp is ook een bescheiden gebouwtje opgenomen, bedoeld voor beheer en onderhoud. De bouw daarvan is een volgende fase voorzien.

Afbeelding 2 - Ontwerp en indicatie nieuwe beplanting

Vrijwilligers

Kort na de oprichting heeft al een flink aantal vrijwilligers zich gemeld bij de stichting. Op een woensdagavond in september vond de eerste informatiebijeenkomst plaats. Ruim 15 mensen kregen een rondleiding over de percelen, gevolgd door een presentatie over de doelstellingen en plannen van het voedselbos. Eind 2021 had het bestuur contact met ruim dertig mensen die zich voor het voedselbos willen inzetten. In wisselende samenstellingen hebben vrijwilligers in de laatste maanden van 2021 veel achterstallig onderhoud uitgevoerd.

Afbeelding 3 - Informatiebijeenkomst september 2021

Uitgevoerd onderhoud

De twee kleinere zuidelijke percelen zijn behoorlijk dichtbegroeid. Hier staan allerlei bomen zoals elzen die goed passen binnen het voedselbos. Doordat er nooit gedund is in het bos staan sommige bomen te dicht op elkaar om goed te kunnen ontwikkelen. Daarom zijn enkele bomen gekapt. Hiermee creëren we licht en ruimte voor de ontwikkeling van andere planten. Ook is het opschot van zieke essen afgezaagd om verspreiding van de essentakziekte te voorkomen. Het gekapte hout heeft een nieuwe functie in het bos gekregen, zoals de aanleg van houtwallen en een compostbak voor onze buren van de volkstuintjes. Vrijwilligers hebben zich flink ingezet om bramenstruiken te verwijderen, deze dreigen het hele bos te overwoekeren. De vrijgekomen ruimte gebruiken we de komende jaren om nieuwe planten, struiken en bomen aan te planten.

Afbeelding 4 - Aanleg van houtwallen met gekapt hout

Financiën: subsidies en fondsen

- Op 2 december 2021 heeft de gemeente Midden-Delfland een subsidie toegekend van €2000. Hiermee neemt de gemeente de oprichtingskosten van de stichting en een gedeelte van de kosten voor het plantontwerp op zich.
- De Lions Club Maasland heeft de opbrengst van de "Boeldag 2022" toegezegd.
- Subsidieaanvragen zijn ingediend bij het Prins Bernard Cultuurfonds, "Natuur in de stad" van provincie Zuid Holland, Fonds 1818 en Trees for All.
- Met de ontwikkelaar van een woningbouwproject op een aangrenzend perceel wordt overlegd over een bijdrage in de kosten.
- Eind december is bericht ontvangen van Fonds 1818 dat een bedrag van € 15.000 is toegekend en van Trees for All dat een bedrag van € 5.000 is toegekend.

Publiciteit

Nieuws over de voortgang van het voedselbos, meer informatie over de plannen, diverse documenten en contactgegevens zijn te vinden op <https://voedselbosmaasland.nl/>. De lokale pers heeft afgelopen jaar ook aandacht besteed aan de start van het voedselbos:

- 18 maart 2021: Maassluise Courant en Schakel MiddenDelfland- *Maasland krijgt een voedselbos*
- 19 maart 2021: WOS - *Plannen voor voedselbos in Maasland* - artikel en radiofragment <https://wos.nl/nieuws/artikel/plannen-voor-voedselbos-in-maasland>
- 11 augustus 2021: WOS - *Voedselbos Maasland komt er* - artikel en radiofragment <https://wos.nl/nieuws/artikel/voedselbos-maasland-komt-er>
- 19 augustus 2021: De Schakel MiddenDelfland - *Samenwerking Staatsbosbeheer en Stichting Voedselbos Maasland*

Afbeelding 5 - Deze schaapskudde heeft ons geholpen met onderhoud van het noordelijke perceel